

PATVIRTINTA
VšĮ Jurbarko rajono
pirminės sveikatos priežiūros centro
Direktorės Remigijos Mencienės
2022 m. sausio 19 d.
įsakymu Nr. 02-03
PATIKSLINTA
VšĮ Jurbarko rajono
pirminės sveikatos priežiūros centro
Direktorės Remigijos Mencienės
2026 m. birželio 22 d.
įsakymu Nr. 02-28

VŠĮ JURBARKO RAJONO PIRMINĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS CENTRO SLAUGYTOJO PADĖJĖJO PAREIGYBĖS APRAŠAS

Šis slaugytojo padėjėjo pareigybės aprašas nustato slaugytojo padėjėjo funkcijas, teises, kompetenciją ir atsakomybę. Jis privalomas visiems VšĮ Jurbarko rajono PSPC dirbantiems slaugytojo padėjėjams.

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Slaugytojo padėjėjo veiklos aprašas (toliau – Aprašas) nustato slaugytojo padėjėjo profesinės kvalifikacijos tobulinimo tvarką, teises, pareigas ir kompetenciją.
2. Teisę verstis slaugytojo padėjėjo veikla turi asmuo, įgijęs slaugytojo padėjėjo profesinę kvalifikaciją Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 24 straipsnio 4–6 dalyse nustatyta tvarka.
3. Slaugytojo padėjėjas slaugytojo padėjėjo veiklą vykdo dirbdamas kartu su slaugytoju arba akušeriu arba savarankiškai pagal galiojančias nuostatas.
4. Slaugytojo padėjėjas, vykdydamas profesinę veiklą, vadovaujasi Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymu, asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiais teisės aktais, Aprašu, asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurioje dirba, įstatais (nuostatais), vidaus tvarkos taisyklėmis bei savo pareigybės aprašymu.
5. Slaugytojo padėjėjas vykdydamas veiklą, vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais, įstaigos vidaus tvarkos taisyklėmis ir pareigybių aprašu.
6. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

II SKYRIUS SLAUGYTOJO PADĖJĖJO TEISĖS IR PAREIGOS

7. Slaugytojo padėjėjas turi teisę:
 - 7.1. verstis slaugytojo padėjėjo veikla Aprašo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka;
 - 7.2. gauti darbui būtina informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų bei fizinių ir juridinių asmenų;
 - 7.3. slaugytojo padėjėjas turi ir kitų teisių, nustatytų kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių slaugytojo padėjėjo veiklą.

8. Slaugytojo padėjėjas turi šias pareigas:
 - 8.1. pagal savo kompetenciją, nustatytą Apraše, užtikrinti slaugytojo padėjėjo veiklos kokybę;
 - 8.2. nepriskirtais jo kompetencijai atvejais rekomenduoti kreiptis į atitinkamos srities asmens sveikatos priežiūros specialistą;
 - 8.3. bendradarbiauti su asmens sveikatos priežiūros ir kitais specialistais;
 - 8.4. propaguoti sveiką gyvenseną, ligų profilaktikos ir sveikatos tausojimo bei ugdymo priemones;
 - 8.5. turėti spaudą, kurio numeris suteikiamas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. sausio 6 d. įsakymo Nr. V-1 „Dėl Numerio sveikatos specialisto spaudui suteikimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;
 - 8.6. laikytis slaugytojo padėjėjo profesinės etikos principų, gerbti pacientų teises ir jų nepažeisti;
 - 8.7. tobulinti profesinę kvalifikaciją Aprašo 10 punkte nustatyta tvarka;
 - 8.8. tvarkyti slaugytojo padėjėjo veiklos dokumentus sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;
 - 8.9. paaiškinti slaugytojo padėjėjo veiklos aplinkybes Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, teisėsaugos institucijų ir kitų kontroliuojančių institucijų prašymu;
 - 8.10. taikyti Lietuvos Respublikoje tik mokslo ir praktikos įrodymais pagrįstus, saugius darbo metodus, išskyrus kituose teisės aktuose nustatytus atvejus;
 - 8.11. naudoti tik teisės aktų, reguliuojančių medicinos priemonių naudojimą, reikalavimus atitinkančias medicinos priemones, išskyrus tuose teisės aktuose nustatytus atvejus; užtikrinti, kad medicinos priemonės būtų naudojamos šiame papunktyje nurodytų teisės aktų nustatyta tvarka ir vadovaujantis gamintojų su medicinos priemone pateikiama informacija;
 - 8.12. atlikti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių slaugytojo padėjėjo veiklą, nustatytas pareigas.

II SKYRIUS

SLAUGYTOJO PADĖJĖJO KOMPETENCIJA

9. Slaugytojo padėjėjo profesinę kompetenciją sudaro žinios, gebėjimai ir įgūdžiai, kuriuos jis įgyja Sveikatos sistemos įstatymo 24 straipsnio 4–6 dalyse nustatyta tvarka bei nuolat tobulindamas įgytą profesinę kvalifikaciją, atsižvelgdamas į nuolatinę mokslo ir praktikos pažangą.
10. Slaugytojo padėjėjas savo profesinę kvalifikaciją tobulina asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurioje jis dirba, nustatyta tvarka. Slaugytojo padėjėjas savo profesinę kvalifikaciją kasmet turi tobulinti ne mažiau kaip 6 val.
11. Slaugytojo padėjėjas turi žinoti:
 - 11.1. medicinos dokumentų rengimo, tvarkymo ir apskaitos pagrindus;
 - 11.2. kaip naudotis informacinėmis ir ryšio technologijomis;
 - 11.3. sveikatos priežiūrą reglamentuojančius teisės aktus;
 - 11.4. asmens sveikatos priežiūros specialistų komandinio darbo principus;
 - 11.5. sveikatos stiprinimo ir ligų profilaktikos principus;
 - 11.6. darbuotojų saugos ir sveikatos principus;
 - 11.7. Lietuvos higienos normoje HN 47-1:2020 „Asmens sveikatos priežiūros įstaigos: infekcijų kontrolės reikalavimai“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2012 m. spalio 19 d. įsakymu Nr. V-946 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 47-1:2020 „Asmens sveikatos priežiūros įstaigos: infekcijų kontrolės reikalavimai“ patvirtinimo“, nustatytus aseptikos ir antiseptikos reikalavimus asmens sveikatos priežiūros įstaigose;

- 11.8. žmogaus organizmo sandarą, organų bei organų sistemų funkcijas;
- 11.9. medicinos priemonių veikimo ir valdymo principus;
- 11.10. medicinos priemonių paruošimo dezinfekcijai ir sterilizacijai būdus;
- 11.11. medicininės reabilitacijos principus.
- 12. Slaugytojo padėjėjas turi išmanyti:
 - 12.1. fizinių, psichologinių, kultūrinių, etninių, ekonominių, politinių ir aplinkos veiksnių įtaką žmogaus sveikatai;
 - 12.2. bendravimo, profesinės etikos ir socialinio teisingumo principus;
 - 12.3. patologinių procesų žmogaus organizme principus;
 - 12.4. pirmosios pagalbos teikimo principus;
 - 12.5. slaugos proceso etapus ir slaugos plano sudarymo principus.
- 13. Slaugytojo padėjėjas turi gebėti:
 - 13.1. įgytas teorines žinias ir praktinius gebėjimus pritaikyti dalyvaudamas teikiant slaugos paslaugas pacientams;
 - 13.2. atpažinti pablogėjusią paciento sveikatos būklę ir apie tai informuoti slaugytoją arba akušerį ir (ar) gydytoją;
 - 13.3. identifikuoti įvairaus amžiaus asmenų fiziologinius poreikius;
 - 13.4. identifikuoti psichikos ir elgesio sutrikimų turinčių pacientų slaugos poreikius;
 - 13.5. pagal kompetenciją naudotis medicinos priemonėmis, jas dezinfekuoti ir prižiūrėti;
 - 13.6. dirbti kompiuteriu;
 - 13.7. savarankiškai atlikti slaugytojo padėjėjo veiksmus:
 - 13.7.1. bendrauti su pacientu laikydamasis pagrindinių bendravimo, profesinės etikos ir socialinio teisingumo principų;
 - 13.7.2. palydėti pacientą į palatą, supažindinti su laikina gyvenamąja aplinka asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, parodyti, kur yra jo lova, paaiškinti pacientui ir jo šeimos nariams, kaip naudotis funkcinė lova, pagalbos iškvietimo sistema, supažindinti pacientą ir jo šeimos narius su pacientų lankymo ir padalinio vidaus taisyklėmis;
 - 13.7.3. vaikstantiems pacientams parodyti, kur yra tualetas, asmens higienos patalpos, paaiškinti, kaip jomis naudotis;
 - 13.7.4. įvertinti paciento savirūpos įgūdžius;
 - 13.7.5. įvertinti paciento aplinkos saugumą;
 - 13.7.6. skubiai reaguoti į paciento kvietimo signalus;
 - 13.7.7. skatinti ir padrasinti pacientą judėti;
 - 13.7.8. vesti pacientą pasivaikščioti arba lydėti jį;
 - 13.7.9. padėti pacientui naudotis liftu;
 - 13.7.10. transportuoti pacientą naudojant papildomas priemones;
 - 13.7.11. reguliuoti funkcinę lovą;
 - 13.7.12. padėti pacientui naudotis judėjimo kompensacinės technikos priemonėmis (vaikštynėmis, lazdomis, ramentais, vežimėliu ir kt.);
 - 13.7.13. padėti pacientui iš lovos persikelti į vežimėlį ar kėdę ir atgal, vadovaudamasis saugaus kilnojimo rekomendacijomis;
 - 13.7.14. padėti pacientui keisti kūno padėtį lovoje, kėdėje, vežimėlyje, suteikti patogią padėtį, vadovaudamasis saugaus kilnojimo rekomendacijomis;
 - 13.7.15. naudoti įvairias paciento kūno padėties keitimo ir perkėlimo pagalbines priemones;
 - 13.7.16. pildyti paciento kūno padėties keitimo grafiką ir pagal kompetenciją grafiko duomenis įrašyti slaugos dokumentacijoje;
 - 13.7.17. paruošti valymo ir dezinfekavimo tirpalus;
 - 13.7.18. dezinfekuoti medicinos priemones;
 - 13.7.19. valyti ir dezinfekuoti aplinkos (patalpų, daiktų, įrenginių) paviršius;
 - 13.7.20. ruošti, pakuoti medicinos priemones sterilizavimui, jas sandėliuoti;

- 13.7.21. ruošti tvarsliaavą;
- 13.7.22. surinkti ir rūšiuoti medicininės atliekas;
- 13.7.23. gabenti medicininės atliekas į asmens sveikatos priežiūros įstaigos atliekų rūšiavimo saugyklas;
- 13.7.24. mokyti pacientą asmens higienos;
- 13.7.25. padėti pacientui atlikti asmens higienos procedūras, jeigu jis dėl sveikatos būklės to negali padaryti savarankiškai;
- 13.7.26. prireikus (dėl paciento sveikatos būklės) keisti patalynę;
- 13.7.27. padėti pacientui nusirengti ir apsirengti;
- 13.7.28. saugiai nuprausti pacientą lovoje, vonioje ar duše;
- 13.7.29. išplauti pacientui galvą, šukuoti, pinti, rišti, segti plaukus;
- 13.7.30. valyti paciento akis, ausis, nosį;
- 13.7.31. valyti paciento dantis, dantų protezus, liežuvį, burnos gleivinę;
- 13.7.32. tvarkyti paciento rankų ir kojų nagus;
- 13.7.33. plauti tarpvietę ir lytinius organus;
- 13.7.34. skusti pacientui barzdą;
- 13.7.35. skusti plaukuotas kūno dalis, ruošiant pacientą įvairioms medicininėms procedūroms;
- 13.7.36. keisti sauskelnes, įklotus ir vienkartinės paklodes;
- 13.7.37. parinkti ir paduoti pacientui pakišamuosius indus (basoną ar kitą pagalbinę šlapimo surinkimo priemonę);
- 13.7.38. padėti pacientui tualete ir pacientui naudojantis tualetu kėde;
- 13.7.39. ištuštinti ar pakeisti šlapimo surinktuvus ir pagal kompetenciją registruoti duomenis apie turinio kiekį;
- 13.7.40. skatinti šlapinimosi refleksą;
- 13.7.41. išdalyti pacientams maistą ir surinkti indus;
- 13.7.42. maitinti pacientą arba padėti pacientui valgyti;
- 13.7.43. padėti pacientui naudotis įvairiais protezais;
- 13.7.44. padėti vemiančiam pacientui;
- 13.7.45. matuoti paciento svorį, ūgį ir kitas kūno apimtis;
- 13.7.46. matuoti, vertinti ir registruoti paciento arterinį kraujo spaudimą;
- 13.7.47. matuoti, vertinti ir registruoti paciento kraujo prisotinimą deguonimi;
- 13.7.48. matuoti, vertinti ir registruoti kūno temperatūrą;
- 13.7.49. skaičiuoti ir registruoti paciento pulsą;
- 13.7.50. surinkti (paimti), pakuoti ir gabenti į laboratoriją išmatų, šlapimo, skreplių, skrandžio turinio ir kitus ėminius diagnostiniam ištyrimui;
- 13.7.51. paaimti tepinėlių iš nosies landos priekinės dalies;
- 13.7.52. uždėti kompresus ar pavilgus;
- 13.7.53. uždėti šildyklę ar šaldyklę;
- 13.7.54. išvykstant pacientui ar perkeliant jį į kitą padalinį, pasirūpinti, kad jo daiktai būtų perduoti pacientui ar jo artimiesiems;
- 13.7.55. mirus pacientui, pasirūpinti, kad padalinyje likę paciento daiktai būtų perduoti jo artimiesiems;
- 13.8. slaugytojui arba akušeriui koordinuojant slaugos veiklą:
 - 13.8.1. stebėti paciento sveikatos būklę;
 - 13.8.2. padėti pacientui įvairių procedūrų ar medicininų intervencijų metu;
 - 13.8.3. asistuoti slaugytojui arba akušeriui atliekant funkcinius, instrumentinius ar intervencinius tyrimus;
 - 13.8.4. asistuoti slaugytojui arba akušeriui tvarstant;
 - 13.8.5. dirbti sterilioje aplinkoje;

13.8.6. prižiūrėti lašelinės infuzijos procedūrą ir informuoti slaugytoją arba akušerį apie infuzijos eigą (atsižvelgiant į paciento savijautą, lašėjimo greitį ir tirpalo likutį);

13.8.7. atjungti lašelinės infuzijos sistemą laikydamasis aseptikos ir antiseptikos reikalavimų pagal slaugytojo arba akušerio nurodymus;

13.8.8. pašalinti periferinės venos kateterį laikydamasis aseptikos ir antiseptikos reikalavimų pagal slaugytojo arba akušerio nurodymus;

13.8.9. gliukomačiu matuoti ir registruoti gliukozės kiekį kapiliariniame kraujyje;

13.8.10. sugirdyti pacientui skirtus vaistinius preparatus, įsitikinti, kad pacientas vaistus suvartojo tinkamai;

13.8.11. sulašinti lašus į akis, nosį, ausis, užtepti tepalus pagal gydytojo paskyrimą;

13.8.12. įkišti rektalinę žvakutę pagal gydytojo paskyrimus;

13.8.13. daryti valomąsias klizmas pagal gydytojo paskyrimą;

13.8.14. asistuoti slaugytojui arba akušeriui įkišant šlapimo takų kateterį, prižiūrėti jį;

13.8.15. maitinti pacientą per zondą ar stomą;

13.8.16. pagal gydytojo paskyrimą atlikti antikoagulantų injekcijas į poodį švirkštu, gamintojo užpildytu injekciniu tirpalu;

13.8.17. atlikti injekcijas į raumenį gali slaugytojo padėjėjai, atitinkantys:

13.8.17.1. Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 2 ir 3 punktų nuostatas;

13.8.17.2. Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 24 straipsnio 5 dalies 4 punkto nuostatas ir išklaušę darbdavio parengtą instruktažą injekcijų atlikimo, vaistinių preparatų ir medicinos priemonių parengimo injekcijai (vaistinių preparatų skiedimo ir kitokio parengimo, pritraukimo į švirkštą) tema (slaugytojo padėjėjas savo parašu patvirtina, kad instruktažą išklaušė), vienam slaugytojui arba akušeriui prižiūrint ne daugiau kaip 2 slaugytojo padėjėjus;

13.8.18. kai pacientas dėl savo sveikatos būklės yra tiesiogiai priklausomas nuo sveikatos priežiūros specialistų ir jam reikalinga daugiau nei vieno asmens sveikatos priežiūros įstaigos darbuotojo fizinė pagalba, kartu su šiais darbuotojais atlikti Aprašo 13.7.14, 13.7.26–13.7.28, 13.7.36, 13.7.42 papunkčiuose nurodytus veiksmus;

13.8.19. padėti akušeriui prižiūrėti moterį nėštumo, gimdymo bei pogimdyminiu laikotarpiu;

13.8.20. rūpintis mirštančiu pacientu bei jo artimaisiais.

Susipažinau ir sutinku:

Pareigos _____

Parašas _____

Vardas ir pavardė _____

Data _____